

**ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Циклова комісія правових фундаментальних та професійно-
практичних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУДОЧИНСТВО В ГОСПОДАРСЬКИХ СУДАХ»

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Рік набору	2022

Полтава 2022

Робоча програма з навчальної дисципліни «Судочинство в господарських судах» для студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 081 Право.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Юлія ПЕТРЕНКО, доктор філософії, викладач, спеціаліст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 08 Право	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 60	Спеціальність 081 Право	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й,4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,9 самостійної роботи студента – 0,6	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції	
		20 год.	2 год.
		Практичні	
		30 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		10 год.	54 год.
Вид контролю:			
залік	залік		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування системи теоретичних знань і практичних навичок застосування норм процесуального права при вирішенні спорів, що підлягають розгляду в порядку господарського судочинства.

Завданням курсу є вивчення та засвоєння основних понять, інститутів, принципів і джерел господарського процесуального права, положень щодо організації та діяльності господарських судів України, особливостей розгляду господарських спорів; оволодіння вмінням застосовувати на практиці набуті знання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні засади господарського судочинства, структуру господарських судів, їх компетенцію, юрисдикцію і підсудність господарських спорів, стадії та порядок їх вирішення, виконання рішень, ухвал, постанов господарського суду;

уміти: тлумачити та застосовувати норми законодавства, яке регулює господарське судочинство; приймати обґрунтовані процесуальні рішення у спірних процесуальних ситуаціях; складати претензії, позовні заяви та інші процесуальні документи;

набути: навичок застосування чинного господарського процесуального законодавства для розширення свого правового кругозору, правової культури та вирішення питань, що виникають у практичній діяльності.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів таких компетентностей та результатів навчання:

Загальні та спеціальні компетентності	ЗК 1. Здатність до креативності, абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у професійній діяльності у стандартних та не стандартних ситуаціях.
	ЗК 5. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.
	ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 9. Уміння працювати як самостійно, так і в команді.
	ЗК 10. Здатність приймати неупереджені, вмотивовані рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність.
	ЗК 11. Здатність до самоосвіти та навчання протягом усього життя.

	ЗК 12. Навички використання інформаційних технологій, баз даних та збору інформації із різних джерел.
	СК 5. Здатність орієнтуватися у системі нормативно-правових актів та знати основні правила, методи, прийоми і засоби юридичної техніки.
	СК 7. Навички логічного, критичного і системного аналізу правових документів.
	СК 10. Уміння самостійно розробляти проекти процесуальних документів у сфері господарського права.
	СК 12. Навички консультування з правових питань.
	СК 13. Знання структури та стандартів правничої професії, а також її ролі у суспільстві.
	СК 14. Уміння діяти у дусі поваги до юридичної професії.
Результати навчання	ПРН 18. Формування системи знань про господарсько-правові явища, поняття, категорії, галузь права, систему господарського законодавства і практику її застосування, закономірності розвитку ринкових відносин в Україні.
	ПРН 20. Формування системи знань про основні види процесуальних рішень і документування у цивільному, адміністративному, господарському та кримінальному процесах; вироблення навичок самостійного вивчення матеріалів справи, прийняття рішень і грамотного складання процесуальних документів; опанування методологією застосування теоретичних знань процесуального законодавства до конкретних життєвих фактів і ситуацій.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Судочинство в господарських судах: поняття, предмет і метод, система.

Тема 2. Принципи господарського процесуального права.

Тема 3. Предметна та суб'єктна юрисдикція господарських судів. Підсудність справ.

Тема 4. Юрисдикція господарських судів.

Тема 5. Учасники судового процесу.

Тема 6. Докази та доказування в господарському процесі.

Тема 7. Судові витрати.

Тема 8. Процесуальні строки.

Тема 9. Позов у господарському процесі. Забезпечення позову.

Тема 10. Позовне провадження.

Тема 11. Перегляд судових рішень.

Тема 12. Наказне провадження.

Тема 13. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у господарських справах.

Тема 14. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів.

Тема 15. Провадження у справах за участю іноземних суб'єктів господарювання.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Судочинство в господарських судах: поняття, предмет і метод, система.	4	2	2									2
Тема 2. Принципи господарського процесуального права.	4	2	2									2
Тема 3. Предметна та суб'єктна юрисдикція господарських судів. Підсудність справ.	6	2	2			2						4
Тема 4. Юрисдикція господарських судів.	6	2	2			2			2			4
Тема 5. Учасники судового процесу.	4	2	2									4
Тема 6. Докази та доказування в господарському процесі.	4	2	2									4
Тема 7. Судові витрати.	4	2	2									4
Тема 8. Процесуальні строки.	4	2	2									4

Тема 9. Позов у господарському процесі. Забезпечення позову.	6	2	2			2						6
Тема 10. Позовне провадження.	6	2	2			2		2				6
Тема 11. Перегляд судових рішень.	4		2			2			2			6
Тема 12. Наказне провадження.	2		2									2
Тема 13. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у господарських справах.	2		2									2
Тема 14. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів.	2		2									2
Тема 15. Провадження у справах за участю іноземних суб'єктів господарювання.	2		2									2
Усього годин	60	20	30			10	60	2	4			54

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Судочинство в господарських судах: поняття, предмет і метод, система.	2	
2	Принципи господарського процесуального права.	2	
3	Предметна та суб'єктна юрисдикція господарських судів. Підсудність справ.	2	
4	Юрисдикція господарських судів.	2	2
5	Учасники судового процесу.	2	

6	Докази та доказування в господарському процесі.	2	
7	Судові витрати.	2	
8	Процесуальні строки.	2	
9	Позов у господарському процесі. Забезпечення позову.	2	
10	Позовне провадження.	2	2
11	Перегляд судових рішень.	2	
12	Наказне провадження.	2	
13	Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у господарських справах.	2	
14	Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів.	2	
15	Провадження у справах за участю іноземних суб'єктів господарювання.	2	
	<i>Разом:</i>	30	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Претензійні процедурні документи.	4	7
2	Процесуальні документи. Загальна характеристика.	4	7
3	Письмові заяви учасників судової справи у господарському судочинстві.	4	7
4	Письмові заяви учасників справи у позовному провадженні господарського судочинства.	4	7
5	Письмові заяви учасників справи у наказному провадженні господарського судочинства.	4	7
6	Процесуальні документи при оскарженні судових рішень у господарському судочинстві.	4	7
7	Особливості процесуального оформлення показів свідків у господарському провадженні.	3	6
8	Особливості провадження у справах щодо спорів з питань інтелектуальної власності.	3	6
	<i>Разом:</i>	30	54

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Судочинство в господарських судах» застосовуються наступні методи навчання: словесні, наочні, практичні, а саме:

- метод усного викладання знань та активізація пізнавальної діяльності студентів: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, метод ілюстрації та демонстрації при усному викладанні матеріалу, який вивчався;
- метод закріплення матеріалу: бесіда, робота с законодавчими актами;
- метод організації самостійної роботи щодо осмислення та засвоєння нового матеріалу: робота з законодавчими актами, з формами господарсько-правових документів;
- методи: дискусія, прес-конференція, робота в групах, моделювання судових дебатів.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення студентів у навчально-пізнавальній діяльності та про ефективність роботи викладача.

Під час вивчення дисципліни «Судочинство в господарських судах» застосовують наступні методи контролю: метод усного опитування (індивідуальне і фронтальне), письмовий контроль (перевірка вмінь на практичних заняттях, перевірка домашніх завдань), тестові методи перевірки знань, спостереження за роботою студентів за кількома темами, винесеними на самостійну роботу, який проводиться на семінарських і практичних заняттях (5-10 хв.).

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Шкала поточного оцінювання знань студентів

(на основі повної загальної середньої освіти)

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1. Початковий	2	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями
2. Середній	3	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину
3. Достатній	4	Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно роз'ясує завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу

4. Високий	5	Студент виявляє творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх. Вільно висловлює власні думки і відчуття. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.
------------	---	--

Шкала оцінювання знань студентів на заліку

Мах 60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі, орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також матеріали правозастосовної практики його реалізації. 3. Здатність демонструвати знання основної та додаткової літератури, рекомендованої викладачем. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
55	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також знайомство із матеріалами правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою викладачем. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення у практичній роботі.
50	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Наявність окремих пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
45	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Наявність пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.

	<p>3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем.</p> <p>4. Помилки і суттєві неточності у відповіді на запитання за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Наявність значних пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою викладачем.</p> <p>4. Помилки у відповіді на запитання за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
35	<p>1. Прогалини в знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>2. Пробіли у знанні окремих частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>3. Наявність помилок у відповіді на запитання.</p>
Min 0	<p>1. Відсутність знань чинного вітчизняного законодавства та значної частини теоретичного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Судочинство в господарських судах» виставляється за такою шкалою:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою (для іспиту)	Оцінка за 100-бальною шкалою (для заліку)
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100	зараховано
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89	
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79	
D	Задовільно – непогано, але зі	3	70 – 74	

	значною кількістю недоліків			
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69	
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	20 – 59	не зараховано з можливістю повторного складання
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 19	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти під час поточного контролю знань:

Вид контролю	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Залік
Кількість балів	10	15	5	10	60

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Силабус навчальної дисципліни.
4. Конспект лекцій.
5. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів для вивчення навчальної дисципліни.
6. Плани практичних занять.
7. Питання (завдання) та комплект білетів до підсумкового контролю з навчальної дисципліни для заліку.
8. Тестові завдання.
9. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Господарський процесуальний кодекс України № 1798-ХІІ від 06.11.1991 // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 6. Ст. 56.
2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 02.06.2016 // Відомості Верховної Ради України. 2016– № 31. Ст. 545.
3. Закон України «Про судовий збір» № 3674-VI від 08.07.2011 // Відомості Верховної Ради України. 2012– № 59. Ст. 110.

4. Закон України «Про виконавче провадження» № 1404-VIII від 02.06.2016 // Відомості Верховної Ради України. 2016– № 30. Ст. 5.
5. Закон України «Про третейські суди» № 1701-IV від 11.05.2004 // Відомості Верховної Ради України. 2004– № 35. Ст. 1374.
6. Закон України «Про міжнародні договори України» № 1906-IV від 29.06.2004 // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст. 540.
7. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. Станом на 20.01.2018 року. За заг. ред. Короєда С.О. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2018. 400 с.
8. Мелех, Л. В. Господарський процес: підручник / Л. В. Мелех. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 367 с.
9. Зразки процесуальних документів у господарському провадженні. Київ : Центр учб. літ., 2015. 96 с.
10. Господарський процес: навч. посіб. / В. А. Кройтор, О. Г. Бортнік, О. Л. Зайцев, Т. В. Степаненко. – Харків: Золота миля: ХНУВС, 2014. 318 с.
11. Васильєв С. В. Господарський процес України: Підручник /С. В. Васильєв. Харків: Еспада, 2010. – 288 с.
12. Господарське процесуальне право України: навч. посібник. / В. Л. Костюк, К. М. Біда, В. В. Бонтлаб та інші; за аг. ред. В. Л. Костюка. К.: Ін Юре, 2009. 223 с.
13. Роїна О. М. Господарський процес: практ. посібник / О. М. Роїна. 4-те вид., доп. і перероб. – К.: КНТ, 2008. 180 с.
14. Постанови пленумів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів України: господарські справи: офіц. текст / упоряд.: С. А. Кузьмін, М. С. Кучеренко. – Київ : ПАЛИВОДА А. В., 2015. 516 с.

Допоміжна

1. Буга, Г.С. Порівняльний аналіз способів забезпечення позову за ЦПК та ГПК України // Проблеми цивільного права та процесу: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. О.А.Пушкіна, 23 трав. 2009 р. : /home/fulltext / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ, Навч.-наук. ін-т права, економіки та соціол.. С.385-387.
2. Григор'єва, В. Загальна характеристика стадій господарського процесу // Підприємництво, господарство і право : щомісяч. наук.-практ. госп.-правов. журн. / засн. Ін-т приватн. права і підприємництва АПрН України, Спілка юристів України, Ін-т держави і права НАН України. 2011. № 6. С.84-86.
3. Дрішлюк, В.І. Елементи позову в господарських справах // Південноукраїнський правничий часопис. 2013. № 2. С. 49-50.
4. Захарченко, Т.Г. Визнання та виконання арбітражних рішень на території України // Судова практика: Науково-практичний юридичний журнал / ТОВ "Видавничий Дім. 2009. № 1. С. 7-16.
5. Згама, А.О. Повноваження суду апеляційної інстанції у господарському процесі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / А.О. Згама. Одеса, 2012. 19 с.

6. Зуєва, Л.Є. Принципи господарського процесу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Л.Є. Зуєва. Одеса, 2012. 18 с.
7. Карп`як, Т. Забезпечення позову в господарському судовому процесі. Частина 2. // Все про бухгалтерський облік: проф. бухгалт. газ. - 2013. - 11 вересня (№ 84). - С.12-13.
8. Кот, О. Ухвали суду в господарському процесі // Юридична Україна : Щомісячний правовий часопис / співзасновники Київський регіональний центр Академії правових наук України, СП "Юрінком Інтер". 2010. № 2. - С.97-101.
9. Ломакіна, О.А. Повноваження апеляційного господарського суду під час розгляду справи // Європейські перспективи : наук.-практ. журн. / ХНУВС, Київський нац. економ. ун-т ім. В. Гетьмана та ін. 2012. № 4 ч.2. С.62-66.
10. Лунін, С. Поняття принципу змагальності у судовому процесі // Право України : юрид. журн. / засн. Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, НУ "Юрид. акад. ім. Ярослава Мудрого" та ін. - 2010. № 3. С.126-132.
11. Муза, О. Розмежування адміністративного та господарського судочинства в Україні // Юридична Україна: Щомісячний правовий часопис / співзасновники Київський регіональний центр Академії правових наук України, СП "Юрінком Інтер". 2009. № 4. С.39-43.
12. Ніколенко, Л.М. Історичні передумови становлення господарського процесуального законодавства під впливом матеріально-правових актів // Часопис Київського університету права : укр. наук.-теорет. часопис / Київ. ун-т права НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. 2010. № 2. С. 179-186.
13. Ніколенко, Л.М. Передумови права на подання касаційної скарги в господарському судочинстві України // Південноукраїнський правничий часопис. 2013. - № 2. С. 53-57.
14. Ніколенко, Л.М. Поняття та функції принципів господарського процесуального права // Часопис Київського університету права : укр. наук.-теорет. часопис / Київ. ун-т права НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. 2008. № 4. С.118-121.
15. Ніколенко, Л.М. Щодо визначення поняття зустрічного позову в господарському судочинстві // Держава і право: зб. наук. праць. Юрид. і політ. науки / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2010. № 48. С. 327-333.
16. Ніколенко, Н. Взаємозв'язок принципів змагальності, диспозитивності та процесуальної рівності учасників у господарському судочинстві // Підприємництво, господарство і право: щомісяч. наук.-практ. госп.-правов. журн. / засн. Ін-т приватн. права і підприємництва АПрН України, Спілка юристів України, Ін-т держави і права НАН України. - 2008. № 10. С.51-54.
17. Похиленко, І.С. Відвід судді в господарському процесі // Вісник господарського судочинства. 2010. № 3. С.111-118.
18. Рабенко, С.Л. Третейське судочинство як альтернативна юрисдикційна форма захисту прав суб'єктів господарювання // Часопис Київського

- університету права : укр. наук.-теорет. часопис / Київ. ун-т права НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. 2012. № 2. С. 362-366.
19. Росильна, О. Правова природа представництва у господарському процесі // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки : наук. вид. - 2013. № 3 (№ 97). С. 90-91.
  20. Степанов, С. Пергляд судових рішень за нововиявленими обставинами як стадія господарського процесу // Підприємництво, господарство і право : щомісяч. наук.-практ. госп.-правов. журн. / засн. Ін-т приватн. права і підприємництва АПрН України, Спілка юристів України, Ін-т держави і права НАН України. - 2008. № 12. С.71-73.
  21. Степанова, Т. Достовірність як найважливіша якісна характеристика та підстава для прийняття управлінських рішень (на прикладі доказів у господарському процесі) // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України : наук. журн. / засн. Нац. Акад. держ. упр. при Президентові України. 2002. №4. С.228-231.
  22. Степанова, Т. Поняття і значення належності судових доказів у господарському процесі // Підприємництво, господарство і право. 2002. №1. - с. 17-19.
  23. Таликін, Є. А. Вимоги до господарської процесуальної форми // Форум права : електрон. наук. фахове вид. / ХНУВС. 2012. № 1. С. 910–918.
  24. Шатерніков, М. І. Поняття та місце господарських судів у національній судовій системі України // Форум права: електрон. наук. фахове вид. / ХНУВС. 2016. № 3. С. 267–272.
  25. Шекера, Ю.О. Строки у господарському процесуальному праві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Ю.О. Шекера. Одеса, 2016. 21 с.
  26. Щербак, Р.В. Щодо питання участі в господарському процесі перекладача // Актуальні питання сучасної науки і права : зб. матеріалів наук.-практ. конф. студентів, 16 квіт. 2011 р. / редкол.: С.С. Лукаш (голова) та ін.. С. 169-172.
  27. Щодо використання термінів "підвідомчість", "компетенція", "юрисдикція" та "підсудність спорів" у господарському процесуальному законодавстві // Підприємництво, господарство і право : щомісяч. наук.-практ. госп.-правов. журн. / засн. Ін-т приватн. права і підприємництва АПрН України, Спілка юристів України, Ін-т держави і права НАН України. 2012. - № 5. С. 70-72.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>